

16. 3. 2021

Životní podmínky středočeských domácností v roce 2020

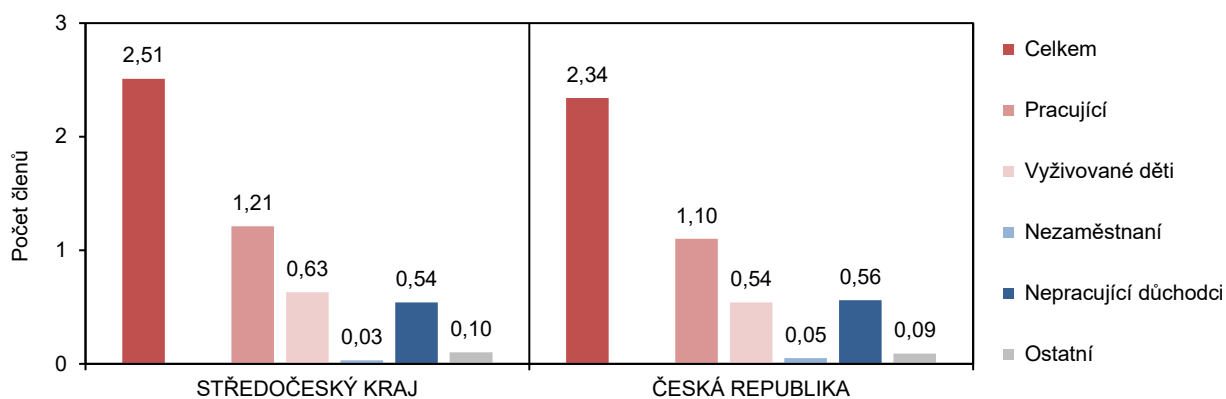
Podle výsledků šetření „Životní podmínky 2020“ patřily příjmy středočeských domácností k nejvyšším mezi kraji, čistý roční peněžní příjem na člena domácnosti 212,7 tis. Kč byl o necelé 3 tis. Kč vyšší než celorepublikový průměr. Středočeské domácnosti mají oproti celorepublikovému průměru více členů, vyšší je podíl pracujících členů a vyživovaných dětí, méně je nezaměstnaných a nepracujících důchodců. Častěji, než je průměr republiky, bydlí Středočeši ve vlastním domě v bytech s více místnostmi. I díky tomu patří průměrný podíl výdajů na bydlení z čistého příjmu domácnosti k nejnižším mezi kraji. Přestože středočeské domácnosti dosahují zpravidla příznivějších výsledků v oblasti životních podmínek, než tomu je v celé ČR, bývají subjektivní názory domácností častěji negativnější než u celorepublikového průměru.

Na základě členství v Evropské unii provedl Český statistický úřad další ročník výběrového šetření EU-SILC o příjmech a životních podmínkách domácností pod názvem „Životní podmínky 2020“¹. Cílem tohoto šetření je dlouhodobě získávat srovnatelná data o sociální situaci domácností, která jsou díky jednotné metodice porovnatelná i s dalšími zeměmi EU. Šetření se uskutečnilo ve všech krajích ČR. V jeho průběhu navštívili pověřené tazatelé v celé republice přibližně 10,8 tis. domácností; vyšetřeno bylo 80,0%. Ve Středočeském kraji to bylo 1,2 tis. domácností, u nichž byla vyšetřeno 80,3 %. Většina údajů se zjišťovala podle aktuálního stavu v době dotazování, tj. v 1. polovině roku 2020. Pouze ekonomická aktivity, údaje o peněžních a naturálních příjmech byly zjišťovány za rok 2019.

Charakteristika domácností

V roce 2020 hospodařilo ve Středočeském kraji 537,9 tis. domácností a v nich 1 350 tis. osob. Na jednu domácnost tak průměrně připadlo 2,51 osob. Středočeské domácnosti patří dlouhodobě k regionům s průměrně vyšším počtem členů, v roce 2020 byl průměrný počet osob na jednu domácnost z mezikrajského pohledu úplně nejvyšší. Početnější domácnosti v ČR zaznamenávají obecně také východočeské a moravské regiony, naopak méně početné domácnosti jsou zpravidla v hlavním městě a severozápadních regionech.

Průměrný počet členů domácnosti celkem a podle ekonomické aktivity v roce 2020

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2020"

KOMENTÁŘ

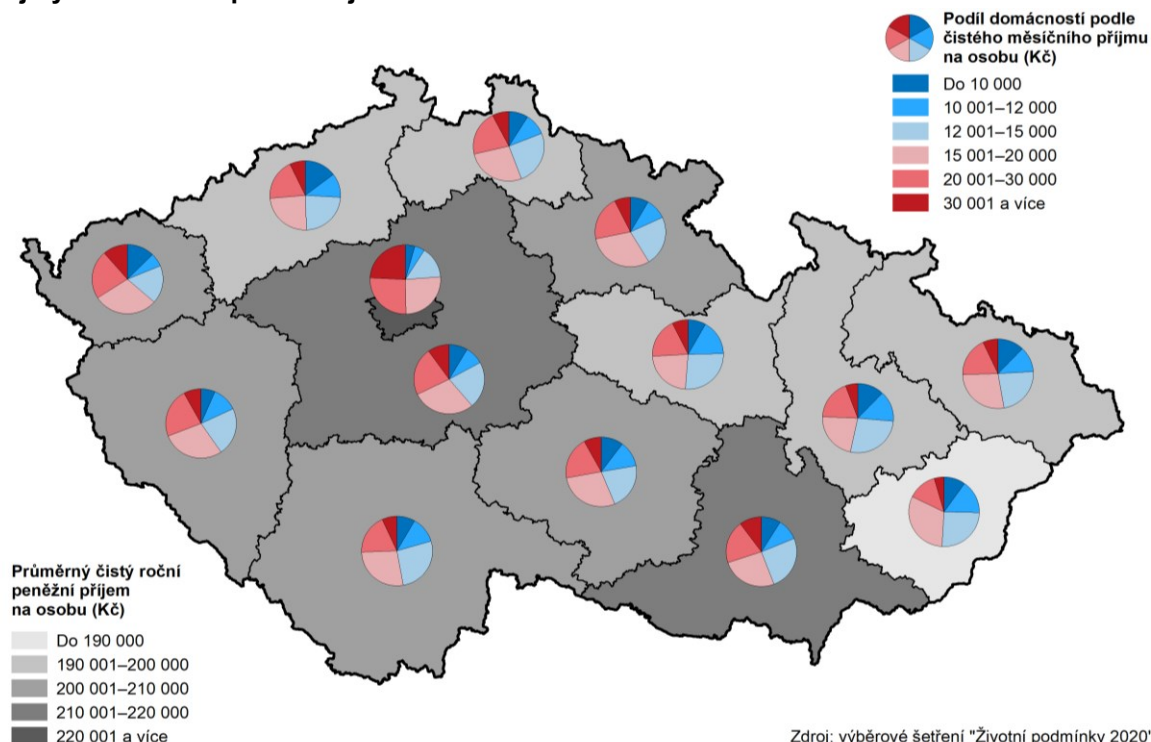
Tyto výsledky korespondují s charakterem regionů ČR; vyššího počtu členů domácností dosahovala zpravidla oblasti venkovského charakteru, naopak nižšího počtu oblasti s vyšším podílem městského obyvatelstva.

V souvislosti s demografickými charakteristikami zaznamenaly středočeské domácnosti v mezikrajském srovnání také nejvyššího průměrného počtu vyživovaných dětí na domácnost (0,63) a v kombinaci s vyšší zaměstnaností zároveň i nejvyššího průměrného počtu pracujících členů v domácnosti (1,21). Naopak průměrné počty nezaměstnaných (0,03) a nepracujících důchodců (0,54) patřily mezi kraji k těm nejnižším.

Příjmy a finanční situace domácností

Příjmy osob a domácností byly zjišťovány vždy za rok předcházející šetření. Hrubý roční peněžní příjem na člena domácnosti činil ve Středočeském kraji v roce 2019 průměrně 256,4 tis. Kč, **průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu** dosahoval za kraj výše 212,7 tis. Kč a o přibližně 3 tis. Kč přesahoval republikový průměr (209,8 tis. Kč). Nejčastějším příjmovým pásmem, ve kterém se nacházela více než čtvrtina středočeských domácností, byly příjmy ve výši 15–20 tis. Kč na osobu (28,9 % dom.). Podíly domácností s vyššími příjmy byly vyšší než průměry ČR, naopak u nižších příjmových skupin byly v porovnání s ČR nižší.

Příjmy domácností podle krajů v roce 2019

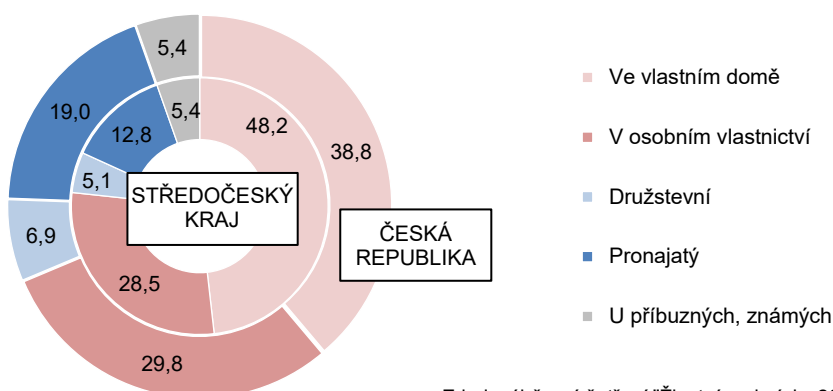
Součástí šetření bylo také zjišťování subjektivních názorů člena domácnosti na socioekonomickou situaci celé domácnosti. Z výsledků vyplývá, že více než polovina středočeských domácností vycházela se svými příjmy bez obtíží, zbylé domácnosti naopak měly se svou finanční situací určité obtíže. I přesto, že příjmy středočeských domácností patřily republikově k nadprůměrným, procento domácností, které subjektivně neměly problém svým příjmem pokrýt chod domácnosti (53 %), bylo nižší než procento domácností v celé ČR (59 %).

KOMENTÁŘ

Charakteristika bydlení

Úroveň bydlení patří k základním ukazatelům životního standardu. Téměř polovina domácností v kraji bydlela ve vlastním domě, což odpovídá charakteru bydlení ve Středočeském kraji, tedy skutečnosti, že je zde vyšší podíl bytů v rodinných domech, než je tomu u jiných krajů. Podíly domácností s jinými typy vlastnického poměru k obývanému bytu (osobní, družstevní, pronájem) byly díky tomu naopak celorepublikově podprůměrné.

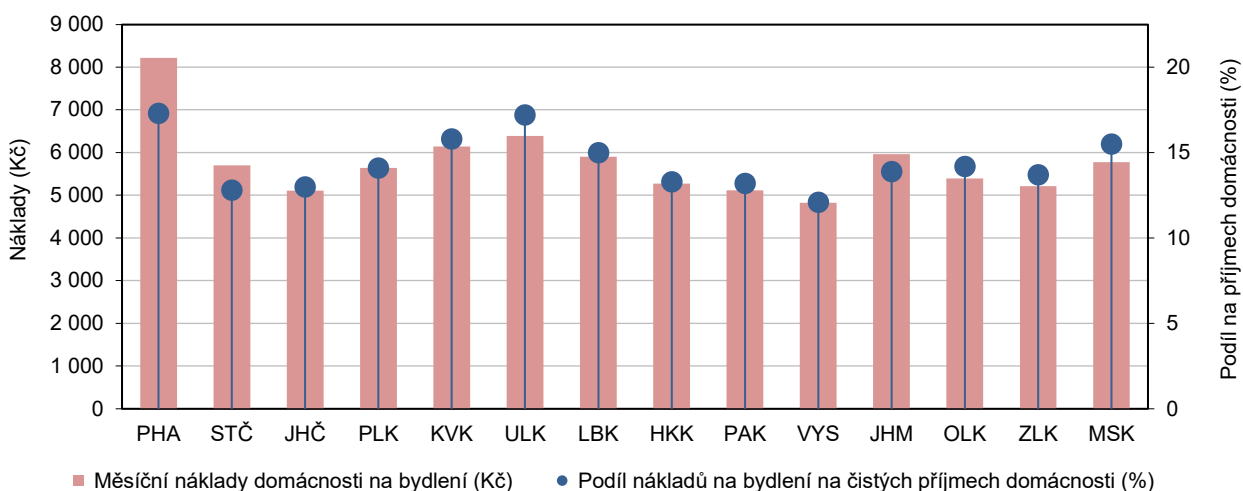
Domácnosti podle vlastnického poměru k obývanému bytu v roce 2020 (v %)

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2020"

Náklady na bydlení bývají často pro domácnost jednou z hlavních položek ve výdajích a ovlivňují životní podmínky domácností. Středočeské domácnosti vydaly na bydlení měsíčně průměrně 5 697 Kč, tedy o 282 Kč méně než v ČR (5 979 Kč). Náklady na bydlení představovaly z příjmů středočeské domácnosti 12,8 %. To bylo téměř o 2 procentní body méně než u celorepublikového průměru (14,6 %); v mezikrajském srovnání dosahovaly nižšího podílu už jen domácnosti v Kraji Vysočina (12,1 %). Nejvyšší náklady na bydlení vynakládaly domácnosti v hlavním městě (17,3 %) a Ústeckém kraji (17,2 %), tedy v krajích, kde převládal městský typ bydlení spojený s vyššími náklady.

Průměrné měsíční náklady na bydlení domácnosti podle krajů v roce 2020

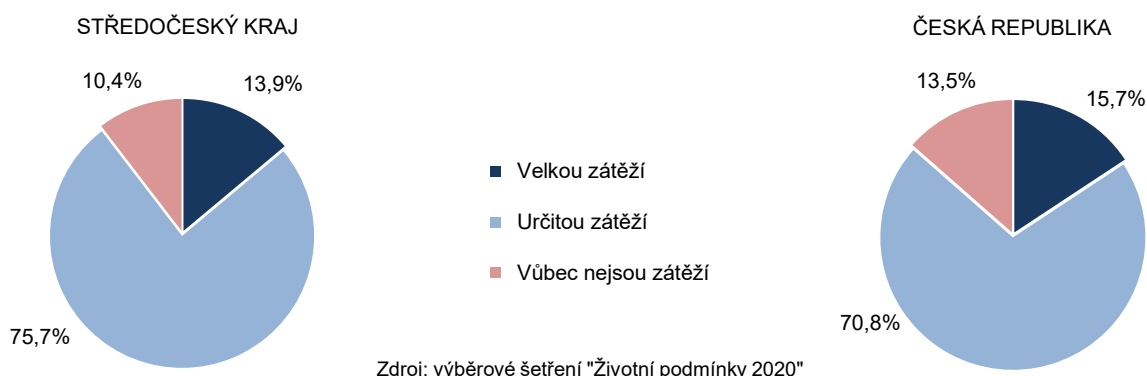

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2020"

KOMENTÁŘ

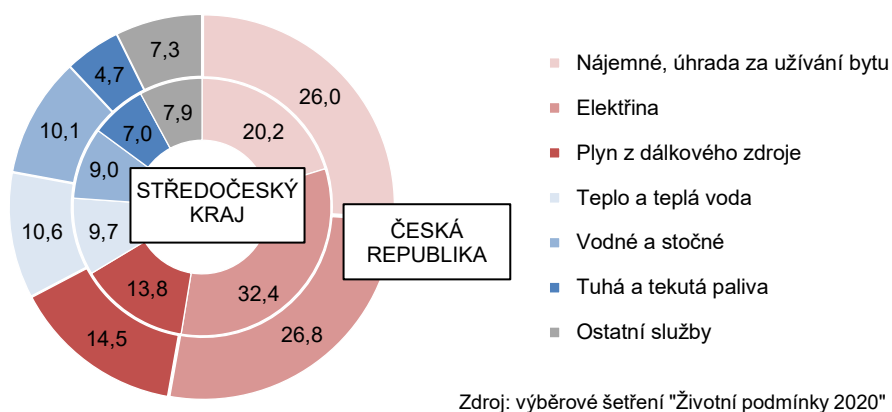
I přesto, že podíl nákladů na bydlení z čistého příjmu domácností patřil v mezikrajském srovnání k nižším, byly dle subjektivního pohledu domácností tyto položky častější zátěží, než tomu bylo u domácností v celé republice. Podle tohoto pohledu nepředstavovaly náklady spojené s bydlením žádnou zátěž přibližně jen pro každou desátou středočeskou domácnost, zatímco v ČR takovou domácností byla přibližně každá sedmá.

Náklady na bydlení domácností (podle subjektivního názoru členů domácností) v roce 2020

Nejvyšší výdajovou položkou na bydlení byly pro středočeské domácnosti poplatky za elektřinu. Měsíční průměr těchto poplatků činil 1 846 Kč, představoval téměř třetinu výdajů za bydlení a byl nejvyšší mezi kraji. Ostatní měsíční poplatky související s bydlením byly zpravidla nižší než celorepublikový průměr, výjimkou byly díky typu bydlení domácnosti v kraji jen poplatky za tuhá a tekutá paliva, které byly vyšší než v celé ČR.

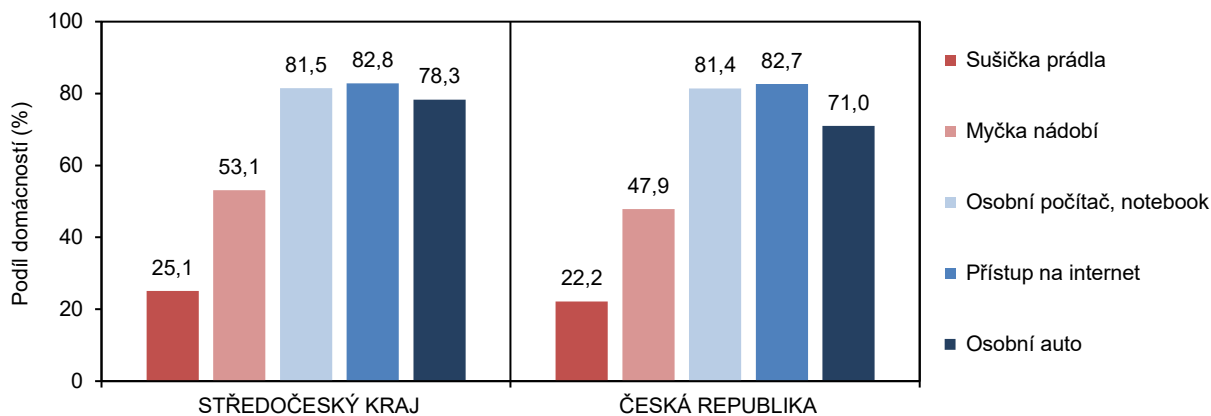
Struktura nákladů domácností na bydlení v roce 2020 (v %)

Vybavenost domácností určitými předměty či spotřebiči typu televizor, pračka, chladnička, počítač či mobilní telefon je v současné době samozřejmostí ve všech krajích ČR. U méně častého či luxusnějšího typu vybavení domácnosti (např. sušička prádla, myčka nádobí, osobní automobil) byl podíl vlastnictví u středočeských domácností zpravidla nepatrně vyšší než u domácností v celé ČR.

KOMENTÁŘ

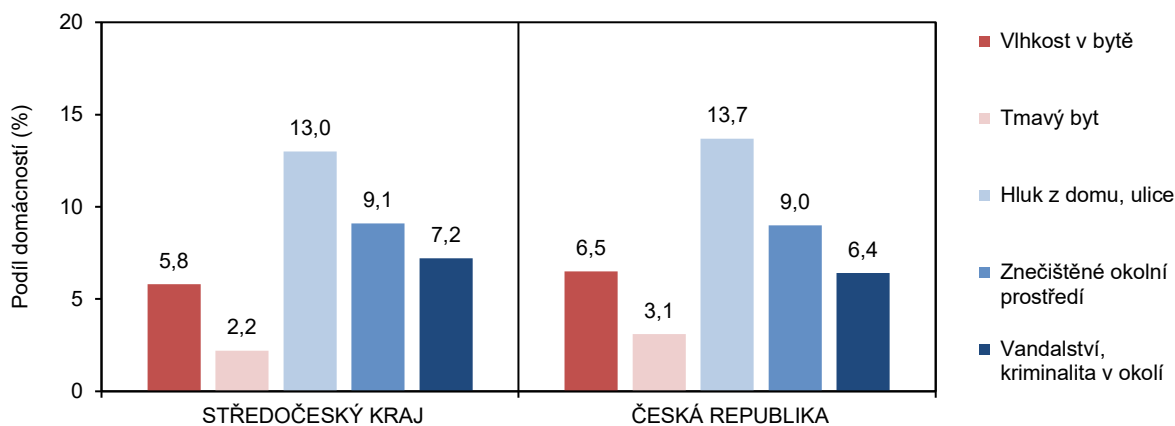
Vybavenost domácností vybranými předměty v roce 2020

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2020"

Při zjišťování životních podmínek obyvatel je nutné neopomenout spokojenost občanů s bydlením. Nejčastějšími faktory, které negativně ovlivňovaly kvalitu bydlení domácností, byl hluk z domu či ulice. Tento faktor uvedlo 13 % středočeských domácností, o něco méně častěji, než tomu bylo u českých domácností celkem. Naopak vandalství a kriminalita trápily středočeské domácnosti více než domácnosti v celé ČR. Negativní faktory týkající se samotného bytu domácnosti (vlhkost a světelné podmínky bytu, velikost bytu) trápily středočeské domácnosti méně než domácnosti v celé ČR.

Negativní faktory ovlivňující spokojenost bydlení (podle subjektivního názoru členů domácností) v roce 2020

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2020"

Podrobné výsledky šetření jsou uvedeny ve zdrojové publikaci „[Příjmy a životní podmínky domácností – 2020](#)“.

Kontakt:

Bc. Ondřej Junášek
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
oddělení informačních služeb
T 274 054 175
E infoservisstc@czso.cz

KOMENTÁŘ

---

¹ Šetření je realizováno jako čtyřleté, každoročně se obmění část domácností. Výsledky šetření jsou vzhledem k velikosti výběrového souboru reprezentativní jen do úrovně krajů. **Při interpretaci a analýze výsledků šetření je třeba mít neustále na paměti, že jsou zatíženy určitou statistickou chybou (výběrovou i nevýběrovou).**

*Do šetření byly zahrnuty všechny osoby, které v době šetření měly ve vybraném bytě obvyklé bydliště, a to včetně osob dočasně nepřítomných. Toto se vztahovalo i na cizí státní příslušníky a podnájemníky. **Hospodařící domácnost tvoří jedinec nebo skupina osob, které spolu trvale žijí a společně hradí základní a provozní výdaje domácnosti.***